

УКРАЇНСЬКЕ БОТАНІЧНЕ ТОВАРИСТВО
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ІМЕНІ М.Г. ХОЛОДНОГО
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

МАТЕРІАЛИ XV З'ЇЗДУ
УКРАЇНСЬКОГО БОТАНІЧНОГО
ТОВАРИСТВА

Івано-Франківськ,
30 вересня — 4 жовтня 2024

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

УДК 58(477)(062.552)
МЗ4

Матеріали XV З'їзду Українського ботанічного товариства (Івано-Франківськ, 30 вересня — 4 жовтня 2024). — Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2024. — 232 с.

Proceedings of the 15th Congress of the Ukrainian Botanical Society (30 September — 4 October, 2024, Ivano-Frankivsk, Ukraine). — Odesa : Publishing house “Helvetica”, 2024. — 232 p.

ISBN 978-617-554-319-1

До збірника включені матеріали наукових доповідей та повідомлень XV З'їзду Українського ботанічного товариства (м. Івано-Франківськ, 30 вересня — 4 жовтня 2024 р.), в яких розглядаються систематика, флористика та географія судинних рослин, фікологія (альгологія); бріологія; ліхенологія; мікологія; геоботаніка та екологія; флористичні та мікологічні знахідки; морфологія та анатомія; охорона рослинного світу та довкілля; біотехнологія, фізіологія та біохімія; клітинна та молекулярна біологія; селекція та інтродукція; ресурсознавство; історія наукових досліджень; наукові колекції рослин та грибів; ботаніка та мікологія у вищій школі; громадська наука та популяризація наукових знань. Матеріали подані переважно в авторській редакції. Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників у галузі охорони природи, аспірантів, студентів природничих спеціальностей, аматорів-натуралістів.

The book includes the materials of scientific reports and posters of the XV Congress of the Ukrainian Botanical Society (Ivano-Frankivsk, September 30 — October 4, 2024), covering the fields of systematics, floristics and geography of vascular plants, phycology (algology); bryology; lichenology; mycology; geobotany and ecology; floristic and mycological finds; morphology and anatomy; conservation of plants, fungi, and the environment; biotechnology, physiology and biochemistry; cell and molecular biology; plant breeding and introduction; resource science; history of scientific research; scientific collections of plants and fungi; botany and mycology in higher education; citizen science and popularization of scientific knowledge. The materials are presented mainly as provided by the authors. The publication is intended for scientists, nature conservationists, graduate students, students of natural sciences, and amateur naturalists.

Затверджено до друку

Центральною Радою Українського ботанічного товариства
Науковим комітетом XV З'їзду Українського ботанічного товариства
Вченою радою Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України
17 вересня 2024 р. (протокол № 9)

Автори повністю відповідають за наукову достовірність, зміст і стиль своїх публікацій. Погляди, висновки й точки зору, висловлені авторами у статтях, можуть не збігатися з поглядами, висновками й точками зору наукового комітету, установ-організаторів конференції, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України та/або Національної комісії з питань Червоної книги України.

© Автори публікацій, 2024

© Українське ботанічне товариство, 2024

© Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, 2024

© Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника, 2024

© Херсонський державний університет, 2024

ISBN 978-617-554-319-1

**ЗНАХІДКИ ГОРИЦВІТУ ВЕСНЯНОГО (*ADONIS VERNALIS*)
НА ТЕРИТОРІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ
“ДНІСТРОВСЬКИЙ КАНЬЙОН” ТА ЙОГО ОКОЛИЦЬ**

Тетяна МИКИТЮК¹, Руслан ЯВОРІВСЬКИЙ², Марія КУРИЛЯК²

¹ Національний природний парк “Дністровський каньйон”, Заліщики, Україна
E-mail: tanjamukutyk@gmail.com

² Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка, Тернопіль, Україна
E-mail: forik-botan@i.ua

Горицвіт весняний (*Adonis vernalis* L.) — рідкісний вид, котрий перебуває під охороною національного та міжнародних червоних списків: ЧКУ — неоцінений, СІТЕS — ІІ, МСОП — LC. Популяції *A. vernalis* у Тернопільській обл. охороняють у кількох природно-заповідних об’єктах, зокрема, у Природному заповіднику “Медобори”, Національних природних парках (НПП) “Кременецькі гори”, “Дністровський каньйон”, ботанічному заказнику “Голиця” та інших.

Метою нашого дослідження було встановити поширення та стан популяцій *A. vernalis* у Національному природному парку “Дністровський каньйон” та на прилеглих ділянках. Наразі на території НПП “Дністровський каньйон” виявлено 13 популяцій горицвіту весняного, що розташовані в околицях таких населених пунктів: с. Устя, урочище “Качурівка”; с. Худиківці; с. Городок, урочище “Печеніги”; с. Печорна; с. Іване-Золоте, урочище “Сивулина”; с. Касперівці, урочище “Криве”; с. Лисичники, урочище “Замчище”; с. Кулаківці; с. Колодрібка, ботанічна пам’ятка природи місцевого значення “Богданівський степ”; с. Синьків; с. Нирків, схил до урочища “Червоне” південної експозиції; с. Устечко, урочище “Черче”; с. Хмелева, ботанічна пам’ятка природи місцевого значення “Хмелівська ділянка”. На прилеглий до Парку території виявлено 6 місцезростань *A. vernalis*, зокрема, в околицях сіл: Голігради, “урочище Самотія”; Олексинці; Нагоряни, урочище “Говди”; Нирків, урочище “Говоди”; Горожанка, урочище “Камінь” та міста Заліщики.

Загалом, локалітети *A. vernalis* приурочені до відкритих, добре освітлених лучно-степових ділянок та локалізовані на верхніх частинах схилів. Таким ділянкам притаманні значна видова різноманітність рослинного покриву, густий та високий травостій з домінуванням тонко-дерновинних злаків. Горицвіт весняний зростає на схилах південної, західної, східної та зрідка північної експозиції. Рослина надає перевагу ґрунтам із виходами гіпсів і вапняків. Основною загрозою для виявлених популяцій є заростання їхніх оселищ деревно-чагарниковою рослинністю, тому для збереження популяцій *A. vernalis* на території НПП “Дністровський каньйон” необхідне систематичне проведення заходів, що запобігають трансформації лучних степів у чагарникові біотопи.

Беднарська І., Шмарда П. ТАКСОНОМІЯ <i>FESTUCA CALLERI</i> AGG. В УКРАЇНІ	189
Бойко Г. <i>ARTEMISIA TOURNEFORTIANA</i> У ЄВРОПІ. ЩО ВІДОМО НА СЬОГОДНІ?	190
Бондар О., Мельник Є., Погорєлова О. ТИПОЛОГІЧНА СТРУКТУРА ГРАБОВИХ ЛІСІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ.	191
Бондаренко О. ІНВАЗІЙНІ ВИДИ РОСЛИН НА УЗБІЧЧЯХ АВТОМОБІЛЬНИХ ШЛЯХІВ ДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ В ОКОЛИЦЯХ ОДЕСИ	192
Гнезділова В. ДЕНДРОПАРК САНАТОРІЮ “КОСІВ” — ОДИН ІЗ СТАРОВИННИХ ПАРКІВ ПЕРЕДКАРПАТТЯ	193
Гончаренко І., Двірна Т., Соломаха І., Шевчик В., Соломаха В. АДВЕНТИВНА ФРАКЦІЯ ФЛОРИ ЛІСОСМУГ ЛІВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	194
Данилик І. ОСОКОВІ (<i>CYPERACEAE</i>) УКРАЇНИ — СУЧАСНИЙ ЗРІЗ	195
Діденко В., Костіков І. МІГРАЦІЇ ЛЮДЕЙ ЯК ФАКТОР ПОШИРЕННЯ ВОЛОШОК ТЕРИТОРІЄЮ УКРАЇНИ	196
Зав’ялова Л., Кучер О., Двірна Т. КОНЦЕПЦІЯ ВИДАННЯ “ЧУЖОРІДНІ ВИДИ ФЛОРИ УКРАЇНИ: ФІТОІНВАЗІЇ”	197
Кабар А., Іванько І., Мартинова Н., Дідур О. ІНВАЗІЙНІ ТА ПОТЕНЦІЙНО ІНВАЗІЙНІ ВИДИ ДЕНДРОФЛОРИ В БОТАНІЧНОМУ САДУ ДНІПРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	198
Клімович Н., Федорончук М. ГЕОГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ВИДІВ <i>EPILOBIUM (ONAGRACEAE)</i> ФЛОРИ УКРАЇНИ	199
Коломійчук В. РОДИНА <i>ORCHIDACEAE</i> У ФЛОРИ ЧОРНОБИЛЬСЬКОГО РАДІАЦІЙНО-ЕКОЛОГІЧНОГО БІОСФЕРНОГО ЗАПОВІДНИКА (КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ)	200
Конякін С., Бурда Р., Буджак В. ЧУЖОРІДНІ ІНВАЗІЙНІ ВИДИ ФЛОРИ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ АГЛОМЕРАЦІЇ НА ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТЛІ	201
Мельничук С., Мельник Р. АНАЛІЗ ВІКОВОЇ СТРУКТУРИ ПОПУЛЯЦІЇ <i>GYMNOSPERMIUM ODESSANUM</i> В УМОВАХ ЗАПОВІДНОЇ ТЕРИТОРІЇ (НА ПРИКЛАДІ РЕГІОНАЛЬНОГО ЛАНДШАФТНОГО ПАРКУ “ПРИІНГУЛЬСЬКИЙ”)	202
Микитюк Т., Яворівський Р., Куриляк М. ЗНАХІДКИ ГОРИЦВІТУ ВЕСНЯНОГО (<i>ADONIS VERNALIS</i>) НА ТЕРИТОРІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ “ДНІСТРОВСЬКИЙ КАНЬЙОН” ТА ЙОГО ОКОЛИЦЬ	203
Ольшанський І. ПРО ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ КІЛЬКІСНИХ ОЗНАК ЛИСТКА ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ БРУСЛИН УКРАЇНИ	204